

STANDARDY PRACY DYPLOMOWEJ NA STUDIACH PIERWSZEGO STOPNIA KIERUNKU RATOWNICTWO MEDYCZNE (2021-2024)

Akademia im. Jakuba z Paradyża
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
KIERUNEK RATOWNICTWO MEDYCZNE
ul. F. Chopina 52, 66-400 Gorzów Wielkopolski.
tel. 95 727-95-28

§ 1 ZASADY OGÓLNE

1. Zasady dotyczące pracy dyplomowej przyjęte zostały przez Radę Wydziału.
2. Zasady dotyczące pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego reguluje rozdział 7 i 8 Regulaminu Studiów Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.
3. Praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia (licencjackich) kierunku Ratownictwo medyczne może być opracowaniem:
 - pogładowym, przeglądowym literatury oryginalnej,
 - badawczym,
 - kazuistycznym (opis przypadku)z zakresu studiowanego kierunku oraz uwzględniać związane z tym kierunkiem praktyczne aspekty zawodu oraz odpowiadać na bieżące potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego (praca może być przygotowana na zlecenie lub w ścisłej współpracy z podmiotem zewnętrznym).
4. Nad poziomem merytorycznym, zachowaniem standardów oraz opracowaniem redakcyjnym nadzór sprawuje promotor, przedstawiając jasne wymagania wobec dyplomanta, zawarte w niniejszym opracowaniu.
5. Student dokonuje wyboru tematu pracy dyplomowej w porozumieniu z promotorem w trakcie trzeciego semestru studiów.
6. Temat pracy dyplomowej studenta podlega weryfikacji przez Wydziałowy Zespół do spraw Jakości Kształcenia oraz musi uzyskać akceptację Dziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu.
7. Praca dyplomowa podlega sprawdzeniu przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem programów antyplagiatowych współpracujących z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych.

§ 2 WYMOGI MERYTORYCZNE

1. Zaleca się, aby praca dyplomowa liczyła minimum 30 stron wydruku A4, przy czym o wartości pracy decyduje przede wszystkim jej jakość.
2. W zależności od przyjętego rodzaju pracy, układ pracy i waga jej poszczególnych części jest różna.

3. W przypadku prac o charakterze studium przypadku, praca dyplomowa nie powinna zawierać wzorów dokumentacji stosowanej w jednostce udzielającej świadczeń medycznych, jeżeli są one zastrzeżone, ani dokładnej kopii dokumentacji medycznej pacjenta.

4. W przypadkach uzasadnionych praca może zawierać wyniki/zdjęcia badań obrazowych, przy czym zachowana musi być poufność danych osobowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

5. Praca dyplomowa powinna zawierać składowe wskazujące na zdobyte umiejętności praktyczne wraz z możliwościami ich zastosowania w praktyce zawodowej.

§ 3

WYMOGI EDYTORSKIE

1. Praca dyplomowa pisana jest jednostronnie czcionką Times New Roman w formacie A-4.

1.1. dla tekstu podstawowego stosuje się czcionkę o wielkości 12 punktów. Interlinia 1,5. Marginesy po 2,5 cm, tylko lewy 3,5 cm. Justowanie obustronne,

1.2. dla przypisów stosuje się czcionkę o wielkości 10 punktów. Interlinia 1. Marginesy po 2,5 cm, tylko lewy 3,5 cm. Justowanie obustronne.

2. W pracy nie stosuje się podkreśleń oraz r o z s t r z e l e ń tekstu. Dopuszczalne są natomiast wyróżnienia *kursywą* bądź **pogrubienia**.

3. Nawiasów okrągłych (...) nie należy zastępować prostymi – ukośnikami /.../.

4. Nawiasy, a także znaki interpunkcyjne należy pisać bez spacji np. (jako przykład), a nie (jako przykład).

5. Wprowadzając skrót - pierwszy raz podaje się pełną nazwę, a dopiero w nawiasie w połączeniu ze sformułowaniem – „dalej jako” skrót.

Np. Organizacja Narodów Zjednoczonych (dalej jako ONZ).

6. Praca dyplomowa musi posiadać ponumerowane strony (numeru strony nie podaje się na stronie tytułowej i oświadczeniu). Pierwszą numerowaną stroną jest spis treści pracy dyplomowej. Numer strony należy podawać na środku strony (czcionka 12).

7. Tekst należy pisać w czasie przeszłym oraz w formie bezosobowej, np. przeanalizowano, opisano, przedstawiono, ustalono, itp. W pracy nie należy także posługiwać się zwrotami o charakterze żargonowym

8. Należy zachować objętościowe proporcje między rozdziałami, których nie może być mniej niż trzy.

9. Tekst pracy dyplomowej musi być spójny merytorycznie. Kolejne opisywane zagadnienia lub wątki powinny wyraźnie wiązać się ze sobą. Musi istnieć między nimi merytoryczna łączność.

10. Opisywane w pracy (rozdziały, podrozdziały) kolejne kwestie, przykłady, itp. powinny być od siebie oddzielone. Nowy wątek należy rozpoczynać od nowego akapitu. Akapit powinien zaczynać się jednolitym dla całej pracy wcięciem (zalecane 0,75 cm).

§ 4

ZASADY DOTYCZĄCE ELEMENTÓW SKŁADOWYCH PRACY

1. Praca dyplomowa o charakterze przeglądowym powinna zawierać następujące elementy składowe:

- a) stronę tytułową (zał. 1),
- b) oświadczenie (zał. 2),
- c) spis treści. Przy czym wzorcowy wygląda następująco:

Wykaz ważniejszych skrótów.....	2
Wstęp.....	3
Rozdział I. Tytuł	6
1.1.	7
1.2.	12
1.3.	15
Rozdział II. Tytuł	18
2.1.	19
2.2.	24
2.3.	27
Rozdział III. Tytuł	30
3.1.	31
3.2.	36
3.3.	39
Rozdział IV. Tytuł	42
4.1.	43
4.2.	48
4.3.	51
Zakończenie	54
Spis literatury	57
Spis aktów prawnych	60
Spis tabel	65
Załączniki	67

-
- d) Wstęp: winien stanowić wprowadzenie do badanych i analizowanych zagadnień. Powinien zawierać: (1) wyjaśnienie, czego dotyczy praca, tzw. uzasadnienie generalne wyboru tematu pracy, (2) cel główny pracy¹, (3) uzasadnienie szczegółowe wyboru tematu pracy, (4) zastosowane metody badawcze², (5) określenie charakteru i rodzaju wykorzystanych źródeł, (6) krótką charakterystykę struktury pracy.
- e) Tekst pracy (czyli poszczególne rozdziały i podrozdziały pracy – powinny stanowić logiczną i zwartą tematycznie całość),
- f) Zakończenie – powinno zawierać podsumowanie i stanowić ustalenia własne autora pracy licencjackiej w formie wniosków (muszą być one jednoznaczne i oparte na analizowanym materiale),
- g) Spis literatury: - spis literatury powinien zawierać wszystkie pozycje, z których autor korzystał przy pisaniu pracy (jedną z podstaw oceny pracy dyplomowej jest właściwy dobór literatury i odpowiednie jej wykorzystanie).
- h) Spis aktów prawnych,
- i) Spis rysunków (jeżeli występują w pracy),
- j) Spis tabel (jeżeli występują w pracy),
- k) Załączniki (do typowych załączników zaliczyć można: schemat organizacyjny instytucji, procedury i dokumenty wewnętrzne badanego podmiotu, wyciągi z aktów prawnych, itp.).
2. Praca dyplomowa o charakterze badawczym powinna zawierać następujące elementy składowe:
- a) stronę tytułową (zał. 1),
- b) oświadczenie (zał. 2),
- c) spis treści (jak powyżej),
- d) Wykaz ważniejszych skrótów,
- e) Wstęp -winien stanowić wprowadzenie do badanych i analizowanych zagadnień. Powinien zawierać: (1) wyjaśnienie, czego dotyczy praca, tzw. uzasadnienie generalne wyboru tematu pracy (2) uzasadnienie szczegółowe wyboru tematu pracy, (3) krótką charakterystykę struktury pracy;
- f) Część Teoretyczną- przegląd literatury dotyczącej zagadnienia, (czyli poszczególne rozdziały i podrozdziały pracy- powinny stanowić logiczną i zwartą

¹ Powinien być skorelowany z tematem pracy.

² Do najczęściej stosowanych narzędzi badawczych należą: analiza literatury (podstawowa forma badań w części teoretycznej), analiza dokumentacji (wykorzystuje się dokumentację podmiotu badań, np. statut, regulamin organizacyjny), analiza aktów prawnych, czy analiza porównawcza.

tematycznie całość), Powinna być oparta na aktualnej literaturze medycznej – nie starszej niż 10 lat;

- g) Cel pracy- w przypadku prac badawczych wskazane jest odrębne określenie celu głównego i celów szczegółowych,
 - h) Materiał i metody -przedstawienie grupy badawczej, narzędzi badawczych, metod opracowania wyników badań, Prawidłowo skonstruowana metodyka pracy wskazuje na zdolność samodzielnego planowania i prowadzenia badań naukowych. Ta część pracy powinna zawierać m.in. opis grupy badanej wraz z omówieniem schematu badania oraz opis zastosowanych metod statystycznych. Powinna zawierać również charakterystykę zastosowanych narzędzi badawczych, w przypadku kwestionariuszy/ankiet mogą zostać dołączone także w postaci załączników w końcowej części pracy.
 - i) Wyniki badań – zwięźle przedstawienie rezultatów przeprowadzonych badań,
 - j) Dyskusja– porównanie wyników badań własnych z danymi z piśmiennictwa a w przypadku różnic między nimi także wyjaśnienie możliwych przyczyn dyskrepancji,
 - k) Wnioski– powinny zawierać podsumowanie i stanowić ustalenia własne autora pracy licencjackiej w formie wniosków (muszą być one jednoznaczne i oparte na badanym materiale),
 - l) Spis literatury: - spis literatury powinien zawierać wszystkie pozycje, z których autor korzystał przy pisaniu pracy (**jedną z podstaw oceny pracy dyplomowej jest właściwy dobór literatury** i odpowiednie jej wykorzystanie),
 - m) Spis aktów prawnych,
 - n) Spis rysunków (jeżeli występują w pracy),
 - o) Spis tabel (jeżeli występują w pracy),
 - p) Załączniki (do typowych załączników zaliczyć można: schemat organizacyjny instytucji, procedury i dokumenty wewnętrzne badanego podmiotu, wyciągi z aktów prawnych, itp.).
3. Praca dyplomowa o charakterze kazuistycznym (studium przypadku) powinna obejmować:
- a) stronę tytułową (zał. 1),
 - b) oświadczenie (zał. 2),
 - c) Spis treści (jak powyżej),

-
- d) Wykaz ważniejszych skrótów,
- e) Wstęp - winien stanowić wprowadzenie do badanych i analizowanych zagadnień. Powinien zawierać: (1) wyjaśnienie, czego dotyczy praca, tzw. uzasadnienie generalne wyboru tematu pracy, (2) cel główny pracy³, (3) uzasadnienie szczegółowe wyboru tematu pracy, (4) zastosowane metody badawcze⁴, (5) określenie charakteru i rodzaju wykorzystanych źródeł, (6) krótką charakterystykę struktury pracy.
- f) Część teoretyczną - przegląd literatury dotyczącej zagadnienia, (czyli poszczególne rozdziały i podrozdziały pracy – powinny stanowić logiczną i zwartą tematycznie całość).-Praca o charakterze studium przypadku powinna zawierać informacje związane z główną jednostką/jednostkami chorobowymi rozpoznanymi u pacjenta przedstawionego w dalszych rozdziałach pracy. Powinna być oparta na aktualnej literaturze medycznej – nie starszej niż 10 lat. Wskazane jest zastosowanie rycin, zdjęć, tabel ułatwiających zrozumienie istoty jednostki chorobowej i przybliżenie tematu, przy czym ich zastosowanie powinno być zgodne z zasadami cytowania.
- g) Część praktyczną - opis przypadku – streszczenie wykonanych medycznych czynności ratowniczych (uwaga: niedopuszczalne jest podawanie danych personalnych – można używać jedynie inicjałów, określenia płci i wieku, np.: „Pacjent A.B., mężczyzna, lat 48...” ,Powinna zawierać:
- opis przypadku;
 - opis czynności ratowniczych;
 - zalecenia dotyczące dalszego postępowania z pacjentem, wynikające z jego stanu zdrowia oraz świadczeń zdrowotnych udzielonych w okresie przedszpitalnym;
 - w sytuacji studium przypadku pacjenta znajdującego się w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym (SOR) zalecenia dotyczące dalszego postępowania powinny wynikać z jego stanu zdrowia oraz świadczeń zdrowotnych udzielonych na SOR.
- Opis przypadku powinien zawierać informacje wynikające głównie z medycznych czynności ratunkowych, kompleksowej oceny pacjenta i istotnych dla właściwego zaplanowania postępowania ratowniczego, w tym także: wyniki badania

³ Powinien być skorelowany z tematem pracy.

⁴ Do najczęściej stosowanych narzędzi badawczych należą: analiza literatury (podstawowa forma badań w części teoretycznej), analiza dokumentacji (wykorzystuje się dokumentację podmiotu badań, np. statut, regulamin organizacyjny), analiza aktów prawnych, czy analiza porównawcza.

- podmiotowego oraz przedmiotowego; zastosowane medyczne czynności ratunkowe oraz produkty lecznicze i wyroby medyczne.
- h) Dyskusję – porównanie wyników badań własnych z danymi z piśmiennictwa a w przypadku różnic między nimi także wyjaśnienie możliwych przyczyn dyskrepancji,
 - i) Wnioski – powinny zawierać podsumowanie i stanowić ustalenia własne autora pracy licencjackiej w formie wniosków (muszą być one jednoznaczne i oparte na badanym materiale),
 - j) Spis literatury: - spis literatury powinien zawierać wszystkie pozycje, z których autor korzystał przy pisaniu pracy (**jedną z podstaw oceny pracy dyplomowej jest właściwy dobór literatury** i odpowiednie jej wykorzystanie),
 - k) Spis aktów prawnych,
 - l) Spis rysunków (jeżeli występują w pracy),
 - m) Spis tabel (jeżeli występują w pracy),
 - n) Załączniki (do typowych załączników zaliczyć można: schemat organizacyjny instytucji, procedury i dokumenty wewnętrzne badanego podmiotu, wyciągi z aktów prawnych, itp.).

§ 5

ZASADY DOTYCZĄCE STRONY GRAFICZNEJ PRACY

1. Tytuły rozdziałów pisać należy dużymi literami, stosując wyśrodkowanie, kapitaliki, pogrubienie oraz rozmiar czcionki 16.

Przykład:

ROZDZIAŁ II

TYTUŁ ROZDZIAŁU

2. Tytuły podrozdziałów pisać należy dużymi literami, stosując wyrównanie do lewej strony, kapitaliki, pogrubienie oraz rozmiar czcionki 14.

Przykład:

2.1. TYTUŁ PODROZDZIAŁU

3. W podrozdziałach niższego rzędu (jeśli występują) tytuły pisać należy stosując wyrównanie do lewej strony, pogrubienie oraz rozmiar czcionki 12.

Przykład:

2.1.1. Tytuł niższego rzędu

4. Wszystkie tytuły (każdego stopnia) należy pisać bez kropki na końcu.

-
5. Wszystkie główne elementy struktury pracy dyplomowej, a więc wstęp (wprowadzenie), kolejne rozdziały (nie dotyczy podrozdziałów), zakończenie, spisy literatury, aktów prawnych, tabel, ewentualne załączniki powinny rozpoczynać się od nowej strony.
 6. Przy syntetyzowaniu opisywanych treści pożądane jest stosowanie wyliczenia punktowego (zalecane jest, np., a), b), c)..., 1., 2., 3..., -...). Do oddzielenia kolejnych wypunktowań należy stosować przecinki (ewentualnie średniki). Wypunktowywanie kończy kropka.
 7. Rysunki i tabele należy wyjustować. Powinny być numerowane kolejno (przez całą pracę) za pomocą liczb arabskich (Rys. 1, Tabela 1, itd.). W tekście muszą znajdować się odsyłacze do odpowiedniej tabeli lub rysunku wykorzystujące w tym celu ich numer.
 8. Element graficzny (np. rysunki i tabele) w pracy musi poprzedzać odpowiednie wprowadzenie (każdy rysunek i tabelę należy odpowiednio zinterpretować). Ich tytuły należy pisać czcionką o rozmiarze 10 pkt. Należy je wyrównać do lewej strony. Pod rysunkami i tabelami należy podać źródło (czcionka 10 pkt. z wyrównaniem do lewej) zachowując ustalenia dotyczące przypisów (chyba, że rysunek lub tabela stanowi opracowanie własne).

§ 6

ZASADY DOTYCZĄCE KONSTRUOWANIA PRZYPISÓW

1. Przywołany w pracy cytat powinien być wyróżniony w tekście cudzysłowem, bądź zaczynać się od słów „jak zauważa J. Kowalski”, „ma słuszność J. Kowalski”, „za J. Kowalskim stwierdzić należy”, itp.
2. Każdy cytat musi posiadać odpowiedni przypis.
3. Przypisy powinny być umieszczone na dole strony, do której się odnoszą. Numeracja przypisów stanowi kontynuację, od pierwszego do ostatniego przypisu w całej pracy dyplomowej.
4. Przypisy mogą mieć charakter źródłowy, uzupełniający, odsyłający, wyjaśniający lub polemiczny.
5. Przypis źródłowy zaczyna się od inicjału imienia i nazwiska (nazwisk) autora. Następnie, po przecinku, kursywą podaje się tytuł pracy (książki, artykułu). Kolejno umieszcza się miejsce i rok wydania, numer strony (lub numery stron), z której autor pracy dyplomowej korzystał. Przypis należy kończyć kropką.
6. Każda pozycja literaturowa wykorzystana w przypisach musi znaleźć się w spisie literatury.
7. Przykłady przypisów źródłowych (czcionka 10):
 - a) wydawnictwa zwarte:

- J. Kowalski, *Jak pisać przypisy*, Warszawa 2006, s.32.
 - b) praca zbiorowa:
 - *Jak pisać przypisy*, (red. J. Kowalski), Warszawa 2002, s. 21.
 - c) artykuł w pracy zbiorowej:
 - P. Igrak, *Przypisy i ich funkcja w pracy licencjackiej*, [w:] *Jak pisać przypisy*, (red. J. Kowalski), Warszawa 2002, s. 23.
 - d) artykuł w czasopiśmie:
 - J. Kowalski, *Jak pisać przypisy*, „Wiadomości Tekściarskie” 1997, nr 11, s. 45.
 - e) akty normatywne:
 - Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807 z późn. zm.).
 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 października 2005 r. w sprawie określenia wysokości odsetek ustawowych (Dz.U. Nr 201, poz. 1662).
 - Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r., Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).
8. Jeśli tytuł i data wydania aktu prawnego podane zostaną w tekście podstawowym, wówczas publikator (np. Dziennik Ustaw, Dziennik Urzędowy UE) podać należy w przypisie.
9. W przypadku powtarzania się tego samego źródła w przypisach należy zastosować zapis skrócony. Skrócenia mogą wyglądać następująco:
- podczas cytowania tej samej pracy kilka razy bezpośrednio po sobie należy zastosować *Ibidem*, s. 65.
 - w przypadku-cytowania tego samego źródła wspomniane kilka przypisów wcześniej należy użyć skrótu *op. cit.*, np.: M. Czerska, *op. cit.*, s. 54.
 - jeżeli przytaczanych jest kilka pozycji tego samego autora, przy kolejnym cytowaniu można skrócić tytuł do jednego - dwóch słów, bez potrzeby ponownego podawania miejsca i roku wydania, np.: B. Liberda, *Oszczędności...*, s. 54-56.

§ 7

ZASADY DOTYCZĄCE KONSTRUOWANIA BIBLIOGRAFII

1. Na końcu pracy (po tekście głównym i zakończeniu) należy podać literaturę w kolejności alfabetycznej.
2. O miejscu w spisie literatury decyduje pierwsza litera nazwiska autora publikacji wykorzystanej w pracy (nie należy podawać stron).

3. W spisie literatury (przy większej ilości pozycji) można wydzielić opracowania i artykuły naukowe, dokumenty (materiały, źródła prawa) oraz źródła internetowe⁵. Np.:

1. Król H., *Struktura i zasady Współpracy Policijnej i Sądowej w Sprawach Karnych*, „Sprawy Międzynarodowe” 1997, nr 11.
2. Tokarski P., *Kierowanie jednostką administracji rządowej*, Warszawa 2006.
3. Wawrzyniak B., Podmioty prawa, [w:] *Współczesny wymiar prawa*, (red. M. Romanowska, M. Trocki), Warszawa 2002.
4. *Prawo konstytucyjne*, (red. T. Lis), Warszawa 2002.

4. Na końcu pracy należy sporządzić również wykaz przywołanych aktów normatywnych według następującej kolejności i daty uchwalenia:

1. Konstytucja,
2. ustawy,
3. umowy międzynarodowe,
4. rozporządzenia,
5. zarządzenia,
6. regulaminy,
7. inne.

§ 8

ZASADY DOTYCZĄCE SKŁADANIA PRACY

1. Pracę dyplomową zaakceptowaną ostatecznie przez promotora należy złożyć w Zespole Dziekanatów, ulica Chopina 52, budynek 7 pok. nr 2 w nieprzekraczalnym terminie do 31 maja danego roku.

2. Wymagane są:

a) jeden egzemplarz pracy dyplomowej w miękkiej oprawie, trwale zszyty (**strona tytułowa oraz dwa oświadczenia wydrukowane jednostronnie; dalsza część pracy wydrukowana dwustronnie**);

b) płyta CD z zapisem elektronicznym pracy w formacie pdf.

KIEROWNIK
ZAKŁADU RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

mgr. Iwona Batuszniak
opracował

J. Kuniońska - Notoszyn
opiniował przewodniczący WZJK

p.o. DZIEKAN
WYDZIAŁU NAUK O ZDROWIU

prof. AsP. dr. Dorota Skrocka
zatwierdził

⁵ W przypadku artykułów ze storn internetowych podajemy nazwisko i inicjał imienia autora, tytuł artykułu oraz ścieżkę dostępu do tego artykułu i datę, w której artykuł (opracowanie, informacje) były dostępne.